

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2026/009 van 13 januari 2026

over

tekst	Voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van diverse decreten betreffende het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht
roepnaam	(besluit modulaire omgevingsvergunningsprocedure)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 19 december 2025
trefwoorden	bijzondere categorieën persoonsgegevens; vrijheidsbeperkende maatregelen; inzage

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer* (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk zonder datum, ontvangen door de VTC op 20 december 2025;

Gelet op de behandeling op de zitting van 13 januari 2026 en de beslissing om af te werken in schriftelijke procedure;

Brengt op 13 januari 2026 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en Justitie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet *tot wijziging van diverse decreten betreffende het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Dit Ontwerp handelt over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het **jeugddelinquentierecht** zijn opgericht. Tijdens de vorige legislatuur besliste de Vlaamse Regering dat jongeren in gemeenschapsinstellingen recht hebben op onderwijs georganiseerd door een school. Dit resulteerde medio mei 2024 in een decreet en een bijzonder decreet die het formele kader voor het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen uittekenden.
4. De regelgeving van mei 2024 legde de organisatie voor het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen vast, maar voorzag op dat moment nog niet in de overheveling van personeel van de gemeenschapsinstellingen die instaan voor het onderwijs naar de rechtspositieregeling van onderwijs. In elk van deze instellingen wordt momenteel onderwijs georganiseerd onder de vorm van huisonderwijs. Het (huis)onderwijs wordt gegeven door personeelsleden die als opvoeder/leerkracht zijn aangesteld bij het Agentschap Opgroeien. Een aantal onder hen hebben een diploma als leraar.
5. Verder werden bij de verdere voorbereiding van de implementatie, in nauw overleg met het GO!, bijkomende voorstellen tot aanpassingen geïdentificeerd die de onderwijskwaliteit in deze context kunnen versterken en het leerrecht van de jongeren nog beter garanderen. Tot slot, moest er ook wat betreft de **verwerking van persoonsgegevens** en de **vrijheidsbeperkende maatregelen** in de **GI-school**¹ nog een aantal zaken decretaal worden geregeld. Het Ontwerp wil een antwoord bieden op deze openstaande elementen en zal ingaan vanaf september 2026.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Wijzigingen in het in het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991:

- artikel 10: persoonsgegevens van personeelsleden die op 1 september 2026 overgaan naar de GI-school;

Wijzigingen in het in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding:

- artikel 67: overdragen van leerlingengegevens bij schoolverandering;
- artikel 70: over vrijheidsbeperkende maatregelen en de beveiliging van de dossieromgeving en transparantie;
- artikel 80: invoegen van een artikel over de verwerking van persoonsgegevens
- artikel 81: registratie in administratieve toepassingen om leerlingengegevens uit te wisselen;
- artikel 82: mededeling van leerlingengegevens aan en door de GI-school;
- artikel 83: uitwisseling tussen GI-school en gemeenschapsinstelling en beroepsgeheim;
- artikel 84: recht op inzage in schoolloopbaangegevens;

¹ Artikel 3 van het Ontwerp dat artikel 3 van het decreet *rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs* van 27 maart 1991 wijzigt, voegt een definitie van GI-school in: “46° GI-school: de school, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht.”. De toelichting verduidelijkt dat er in Vlaanderen drie gemeenschapsinstellingen bestaan waar minderjarige delictplegers verblijven in een gesloten setting met het oog op re-integratie in de maatschappij.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- personeelsleden die op 1 september 2026 overgaan naar de GI-school (art. 10);
 - leerlingen;
 - ouders²;
 - betrokken personen (zie infra)³ (o.a. artikel 67);
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft:
- identificatiegegevens;
 - gezondheidsgegevens;
 - levensbeschouwelijke overtuiging;
 - sociale context;
 - vrijheidsbeperkende maatregelen.
- (Voor andere zie infra.)
8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp (en eventueel ook de bestaande decreten) in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
10. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC adviseert dat dit nog gebeurt. (Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat daarbij niet.)
11. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁴, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

² In het decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, artikel 2, 16° gedefinieerd als volgt: “16° ouders: de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of in rechten of in feiten de minderjarige onder hun bewaring hebben zoals vermeld in artikel 3, 41°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 3, 32°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;”

³ In de Codex Secundair Onderwijs, artikel 3, 9° gedefinieerd als volgt: “9° betrokken personen : de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of in rechte of in feite de minderjarige leerling onder hun bewaring hebben of de meerderjarige leerling zelf;”

⁴ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen⁵ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁶

12. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
13. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privéleven.
14. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁷. Het Ontwerp komt hier gedeeltelijk aan tegemoet. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.⁸
15. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen en levensbeschouwelijke overtuigingen en (mogelijk) ook 10 AVG, namelijk minstens het uittreksel uit het strafregister en eventueel vrijheidsbeperkende maatregelen als ze betrekking hebben op strafbare feiten.
16. Voor de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9.1 AVG moet er een bijzondere uitzonderingsgrond op het verbod ervan van toepassing zijn. De adviesaanvrager moet dit aangeven in het Ontwerp of minstens in de toelichting. Dit gebeurt voor de verwerking van de leerlingengegevens door de GI-school (art. 80).
17. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 en categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 10 AVG, behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2 WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

⁵ Artikel 6 AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁶ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GwH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GwH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GwH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁷ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁸ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
18. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Artikelsgewijze bespreking

A. Wijzigingen in het in het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

- *artikel 10: persoonsgegevens van personeelsleden die op 1 september 2026 overgaan naar de GI-school;*
19. De personeelsleden van de gemeenschapsinstellingen die instaan voor het onderwijs in deze instellingen (Vlaamse ambtenaren), worden onder de rechtspositieregeling van onderwijs gebracht.
20. In dit artikel wordt een bijna volledige verwerking geregeld. Daarom wordt het hierna systematisch onderzocht volgens de principes van de AVG.

Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
22. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
- de organisatie van het onderwijs in de GI-school;
 - de aanstelling van de personeelsleden in de GI-school;
 - de opdrachtverdeling onder de personeelsleden in de GI-school;
 - de bezoldiging van de personeelsleden in de GI-school.
23. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

Verantwoordelijkheid

24. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
25. De scholengroep die bevoegd is of de scholengroepen die bevoegd zijn voor het onderwijs in de GI-school worden aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke als ontvangers van de lijst van de personeelsleden die overgaan.

26. In eerste instantie ligt de verwerkingsverantwoordelijkheid wel bij de gemeenschapsinstelling die die gegevens al verwerkt en de lijst van die personeelsleden vaststelt. Het betreft hier een mededeling van persoonsgegevens. (zie verder onder minimale gegevensverwerking)
27. De VTC wijst er ook op dat in andere teksten de verwerkingsverantwoordelijkheid meestal gelegd wordt bij de besturen van de scholen. Ze adviseert om te verduidelijken hoe dit werkt bij scholengroepen.
28. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG, artikel 23 Kaderwet)⁹ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

Minimale gegevensverwerking

29. Volgens artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
30. De **categorieën betrokkenen** zijn dus de personeelsleden die op 1 september 2026 overgaan naar de GI-school.
31. De **categorieën van persoonsgegevens** worden vermeld voor de lijst die moet worden doorgegeven (indeling VTC):

Identificatiegegevens:

- de identiteit;
- de nationaliteit;
- het rijksregisternummer.

Opleidingsgegevens/talenkennis/toelaatbaarheid:

- de diploma's en kopies van de originele diploma's;
- een bewijs van taalkennis indien het personeelslid niet in het bezit is van een diploma met als onderwijstaal Nederlands;
- uittreksel uit het strafregister.

Gegevens over de vroegere tewerkstelling:

- het ambt op 1 september 2026 volgens de concordantietabel, vermeld in artikel 90, tweede lid, en artikel 91, tweede lid;
- het aantal dagen dienstanciënniteit overeenkomstig artikel 90, eerste lid, 1°, en artikel 91, eerste lid, 1°;
- de huidige statutaire toestand: contractueel met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde duur, contractueel met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur of vastbenoemd, met het volume uitgedrukt in uren per week;
- informatie over opgenomen verlofstelsels en dienstonderbrekingen en lopende verlofstelsels en dienstonderbrekingen tot na 31 augustus 2026 met vermelding van de begin- en einddatum;
- de geldelijke anciënniteit in jaren, maanden en dagen alsook prestaties bij vroegere werkgevers die opgenomen zijn in de geldelijke anciënniteit;
- de salarisschaal die het personeelslid op grond van het Vlaams personeelsstatuut geniet;

⁹ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

- het aantal genoten ziekte-dagen met opsplitsing tussen bezoldigde en onbezoldigde ziekte-dagen;
- informatie over een lopende fietslease.

Gegevens over de toekomstige tewerkstelling:

- de verwachte statutaire toestand op 1 september 2026: vastbenoemd, tijdelijk aangesteld voor doorlopende duur, tijdelijk aangesteld voor bepaalde duur, met het volume uitgedrukt in uren per week;
 - de omvang van de gewenste aanstelling per 1 september 2026, met het volume uitgedrukt in uren per week.
32. De VTC wijst erop dat het uittreksel uit het Strafrechtregister een persoonsgegeven zoals bedoeld in artikel 10 van de AVG betreft. (zie onder punt 2). De VTC vraagt de adviesvrager om te evalueren in welke mate dit uittreksel moet worden doorgegeven aangezien op basis daarvan al een controle in het verleden is gebeurd en er mogelijk op regelmatige tijdstippen nieuwe opvragingen en controles zullen gebeuren.
33. Het aantal genoten ziekte-dagen vormt dan weer een persoonsgegeven dat de gezondheid betreft en dus een gegeven als bedoeld in artikel 9.1 AVG.
34. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft, is(zijn) er enerzijds de ontvangende scholengroep(en). (Zie verder over mededeling). Anderzijds wordt er bepaald dat de leden van het bevoegde lokale onderhandelingscomité¹⁰ inzage krijgen in de lijst en de gegevens.
35. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan opengesteld worden voor een onderhandelingscomité in de mate dat ze noodzakelijk zijn voor de onderhandelingen.
36. De VTC is van oordeel dat er, behoudens de opmerkingen hiervoor gesteld, voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
37. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens, namelijk van de gemeenschapsinstellingen naar scholengroep(en). Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen.
38. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.¹¹
39. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
40. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
41. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt met dit Ontwerp. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang elke scholengroep de gegevens mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt. De adviesvrager kan in de toelichting eventueel verwijzen naar bestaande regels in verband met de verwerking door scholengroepen.

¹⁰ <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijspersoneel/van-basis-tot-volwassenenonderwijs/je-werkomgeving/participatie/sociaal-overleg-en-caos/onderhandelings-en-overlegcomites> met een maximum van 8 vertegenwoordigers van het personeel en van het schoolbestuur.

¹¹ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

42. Bij ontstentenis van enige expliciete bepaling, wijst de VTC erop dat de maximumtermijnen van artikel III.87 van het Bestuursdecreet niet overschreden mogen worden. De VTC maakt een voorbehoud inzake de gepastheid van deze termijnen, die altijd door de opsteller geëvalueerd moet worden.

Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
44. Het Ontwerp bevat volgende bepaling hierover:

“De gemeenschapsinstellingen informeren de betrokken personeelsleden tijdig en voorzien in een procedure om administratieve onjuistheden over de gegevens, vermeld in het tweede lid, recht te zetten. De leden van het bevoegde lokale onderhandelingscomité krijgen inzage in de lijst en de gegevens, vermeld in het eerste en tweede lid.”

45. De VTC beoordeelt het positief dat hiervoor een procedure wordt uitgewerkt. De impact op de betrokkenen van foute gegevens kan immers groot zijn.

Rechten van de betrokkenen en transparantie

46. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
47. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

B. Wijzigingen in het in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding:

- **artikel 67: overdragen van leerlingengegevens bij schoolverandering;**

48. Dit artikel wijzigt de elementen die opgenomen moeten worden in het schoolreglement, waaronder informatie over het overdragen van leerlingengegevens aan de nieuwe school. Hiermee wordt transparantie geboden aan de betrokkenen.

“Art. 67. In artikel 19 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

[...]

3° in het derde lid worden een punt 3°/1 tot en met een punt 3°/3 ingevoegd, die luiden als volgt:

“3°/1 de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, als de regelgeving de overdracht niet verplicht, de betrokken personen zich er expliciet tegen verzetten nadat ze op hun verzoek inzage in de gegevens hebben verkregen;

3°/2 de mededeling dat de GI-school bij schoolverandering verplicht is de school waar de leerling wordt ingeschreven op de hoogte te brengen van het bestaan en de inhoud van een IAC-verslag, een OV4-verslag of een GC-verslag;

3°/3 de voorwaarden waaronder de betrokken leerling, de betrokken personen en de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 24 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de

rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en binnen het kader van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, inzage kunnen krijgen in de leerlingengegevens waaronder de evaluatiegegevens, een toelichting erbij kunnen krijgen of een kopie ervan kunnen verkrijgen;”.

49. De toelichting vermeldt enkel dat er een aantal aanvullingen worden gedaan over gegevensdeling, maar geeft niet aan op welke regels deze vermeldingen gebaseerd zijn. In artikel 82 en volgende van het Ontwerp die hierna besproken worden, vinden we dergelijke regels terug.

- **artikel 70: over vrijheidsbeperkende maatregelen en de beveiliging van de dossieromgeving en transparantie**

50. De **GI-school** is gevestigd in de **gemeenschapsinstelling** en zal samenwerken met het personeel van de gemeenschapsinstelling als er **vrijheidsbeperkende maatregelen** worden genomen.
51. Alle gegevens over vrijheidsbeperkende maatregelen worden in een **gemeenschappelijke dossieromgeving** bewaard.
52. In de toelichting wordt dit verantwoord door het noodzakelijk zijn van afstemming over preventie en doordat zowel personeelsleden van de GI-school als van de gemeenschapsinstelling betrokken zijn als een vrijheidsbeperkende maatregel wordt genomen. Beleidsmatig kan ook geregistreerd worden hoe vaak vrijheidsbeperkende maatregelen worden genomen en kan er worden afgestemd over de preventie van vrijheidsbeperkende maatregelen.
53. Het Agentschap Justitie en Handhaving wordt als **verwerkingsverantwoordelijke** aangeduid voor die dossieromgeving.
54. Dit agentschap zal instaan voor het ontwerp, de hosting en de **beveiliging** van de gemeenschappelijke dossieromgeving. In het ontwerp wordt daarbij uitdrukkelijk verwezen naar de vereiste van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer.
55. De VTC beaamt het belang van deze vereiste. Gezien de gevoeligheid van de informatie over vrijheidsbeperkende maatregelen verwijst de VTC ook naar haar algemene richtlijnen hierover in het laatste deel van dit advies.
56. Het is volgens de VTC aangewezen dat een GEB wordt gemaakt voor deze verwerking en dat die haar wordt bezorgd.
57. Het schoolbestuur en het Agentschap Justitie en Handhaving zijn volgens het Ontwerp elk individueel verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die zij opnemen in het dossier. Ze staan volgens de toelichting ook elk individueel in voor de transparantie hierover. De VTC verstaat dat het dan gaat over de input van de gegevens en de mutaties daarop.
58. De VTC wijst erop dat als er sprake is van onderscheiden verantwoordelijkheden, de uitwisseling (mededeling) tussen de instanties onderworpen is aan artikel 8 van het e-govdecreet. In het geval er een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid is, moeten de regels van artikel 26, §1 AVG worden gevolgd.
59. De **bewaringstermijn** loopt tot de jongeren 35 jaar oud zijn. Die bewaringstermijn is dezelfde als de termijn die geldt voor de gemeenschapsinstelling.
60. De VTC is van oordeel dat dit een erg lange termijn is en dat afgewogen moet worden of deze zelfde termijn wel verantwoord is in deze context. Ze beveelt aan om ofwel een verantwoording in de toelichting op te nemen, ofwel de termijn te herbekijken.

- **artikel 80: de verwerking van persoonsgegevens door de GI-school**

61. In dit artikel wordt een bijna volledige verwerking geregeld. Het wordt daarom hierna systematisch onderzocht en getoetst aan de principes van de AVG.

Doelbinding

62. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
63. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
- het aanbieden aan de leerling van
 - kwaliteitsvolle onderwijstrajecten;
 - kwaliteitszorg;
 - leerlingenbegeleiding;
 - beleidsondersteuning en rapportering.
64. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

Verantwoordelijkheid

65. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
66. Het schoolbestuur wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke.
67. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG, artikel 23 Kaderwet)¹² voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
68. De VTC wijst erop dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹³ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG als deze gegevens uitgewisseld worden. De VTC verwijst in dit kader naar het punt¹⁴

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

¹² Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹³ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneaming van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vc-criteria-geb-dpia>

¹⁴ Deze verplichting moet ook onderzocht worden voor andere (sub)verwerkingen in dit Ontwerp.

69. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.¹⁵

Minimale gegevensverwerking

70. Volgens artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
71. De **categorieën betrokkenen** zijn de leerling en de betrokken personen¹⁶.
72. De **categorieën van persoonsgegevens** zijn de volgende (indeling VTC):

Identificatiegegevens:

- voor- en achternaam;
- geslacht;
- geboortejaar;
- het identificatienummer van het Rijksregister of het bisnummer.

Statuut:

- de nationaliteit;
- de burgerlijke staat;
- het verblijfsstatuut.

Contactgegevens

De VTC merkt op dat deze categorie niet verder bepaald wordt, zodat de proportionaliteit niet kan worden beoordeeld.

Gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, onderwijsloopbaan, opleiding en vorming

De VTC merkt op dat dit ruime categorieën zijn. Er worden voorbeelden gegeven in de toelichting, maar het is moeilijk om de proportionaliteit te beoordelen.

Gegevens over de levensstijl, de vrijetijdsbesteding en de sociale context

De VTC merkt op dat ook deze ruime categorieën niet verder bepaald worden, zodat de proportionaliteit niet kan worden beoordeeld. Het kan hier ook gaan om gevoelige informatie, en afhankelijk van de context zelfs over gegevens die onder artikel 9 en 10 van de AVG vallen.

Gegevens over de gezinssamenstelling

Gegevens over de hoofdverblijfplaats en het domicilieadres

De noodzaak hiervan kan wel aangenomen worden, maar wordt beter ook verantwoord.

Gegevens over de gezondheid

Het is niet duidelijk of die beperkt blijven tot de voorbeelden die in de toelichting worden gegeven.

Deze categorie vormt persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9.1 AVG.

Gegevens over risicosituaties en -gedragingen

Deze categorie bevat zeker gevoelige informatie over de leerling.

Gegevens waaruit levensbeschouwelijke overtuigingen blijken.

Deze categorie vormt persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9.1 AVG.

73. De toelichting geeft een verantwoording voor de verwerking van de bijzondere categorieën persoonsgegevens:

“De verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, met name onderwijs. Zo is het bijvoorbeeld noodzakelijk om levensbeschouwelijke gegevens te verwerken om levensbeschouwelijk onderwijs te kunnen aanbieden.

Bovendien is het niet zo dat voor elke leerling al de gegevens die in de lijst opgesomd worden zullen worden verwerkt, maar het is mogelijk. Daarom is het hier opgenomen.

¹⁵ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

¹⁶ Zie infra voor definitie.

De doelstelling is het aanbieden van kwaliteitsvolle onderwijstrajecten en leerlingenbegeleiding en het instaan voor beleid en rapportering. Alleen als het noodzakelijk is om die doelstelling te bereiken, kunnen gegevens verwerkt worden. Voor beleid en rapportering wordt expliciet ingeschreven dat er met geanonimiseerde gegevens wordt gewerkt.”

74. De toelichting vermeldt dat uitdrukkelijk de keuze is gemaakt om gerechtelijke en politionele gegevens niet toe te voegen. De verslagen van de politie en de gerechtelijke uitspraken worden niet bezorgd aan de GI-school. De GI-school lijkt dan in de regel geen gegevens te verwerken als bedoeld in artikel 10 AVG wat de leerlingen betreft.
75. De VTC wijst erop dat “levensstijl, de vrijetijdsbesteding en de sociale context” mogelijk ook gegevens over strafrechtelijke geschiedenis in het algemeen kunnen bevatten. De maatregelen moet dan ook hierop afgestemd worden door de school om de confidentialiteit van die gegevens te verzekeren.
76. Het Ontwerp bepaalt dat met het oog op beleidsondersteuning en rapportering, de GI-school de vermelde persoonsgegevens verwerkt, maar dat die rapportering geen informatie bevat waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid. Dit is een goede beschermingsmaatregel, maar het is aangewezen om voor of bij deze verwerking zelf al bepaalde principes te respecteren. Zie het laatste hoofdstuk over beveiliging.
77. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft, is(zijn) er enerzijds de ontvangende scholengroep(en). (Zie verder over mededeling). Anderzijds wordt er bepaald dat de leden van het bevoegde lokale onderhandelingscomité¹⁷ inzage krijgen in de lijst en de gegevens.
78. De VTC is van oordeel dat er, behoudens de opmerkingen hiervoor gesteld, voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
79. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
80. Wat de **bewaartermijn** betreft, wordt met behoud van de toepassing van specifieke bewaartermijnen die voortvloeien uit de regelgeving van onderwijs en andere sectoren, en als dit noodzakelijk is voor de doelstellingen, vermeld in het tweede lid van dit artikel, bepaald op maximaal tien jaar na het einde van het onderwijstraject in de GI-school.
81. De termijn wordt in de toelichting als volgt verantwoord (onderlijning VTC):

“Deze termijn is noodzakelijk de doelstelling van kwalitatief onderwijs te kunnen ondersteunen. De onderwijsinspectie moet immers ook achteraf controle kunnen uitoefenen, wat toegang vereist tot persoonsgegevens ook, van oud-leerlingen die geen les meer volgen in de GI-school. Verder is het zo dat sommige leerlingen later terugkeren naar de GI-school. In dat geval is het behoud van gegevens essentieel voor een vlot verloop van hun onderwijstraject, voor een correcte leerlingenbegeleiding en voor de preventie van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Dit zal niet voor alle leerlingen het geval zijn. Daarom wordt er gewerkt een maximumtermijn. De verwerkingsverantwoordelijke heeft dus de mogelijkheid om de persoonsgegevens eerder te vernietigen als het behoud van de persoonsgegevens niet meer noodzakelijk is om de doelstellingen te behalen (bijv. na een controle door de onderwijsinspectie of als de terugkeer van de leerling uitgesloten is).”

¹⁷<https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijspersoneel/van-basis-tot-volwassenenonderwijs/je-werkomgeving/participatie/sociaal-overleg-en-caos/onderhandelings-en-overlegcomites>

met een maximum van 8 vertegenwoordigers van het personeel en van het schoolbestuur.

82. De VTC adviseert dat deze verantwoording ofwel geïntegreerd wordt in het Ontwerp ofwel minstens uitdrukkelijk als richtlijn wordt meegegeven aan de GI-scholen om te vermijden dat de termijn als een standaard wordt geïmplementeerd.

Juistheid

83. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
84. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen.

Rechten van de betrokkenen en transparantie

85. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
86. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer, op te nemen in de communicatie met de betrokkene zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Vertrouwelijkheid

In artikel 83 van het Ontwerp wordt het (gedeeld) beroepsgeheim vermeld.

- ***artikel 81: registratie in administratieve toepassingen om leerlingengegevens uit te wisselen met AgODi***

87. De GI-school moet net als andere scholen elke leerling registreren in de administratieve toepassingen voor het uitwisselen van leerlingengegevens tussen scholen en het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.
88. De volgende gegevens worden daarbij doorgegeven:
- de datum en het tijdstip van de start van het onderwijstraject;
 - de administratieve groep waarin de leerling zijn onderwijstraject volgt;
 - identificatiegegevens.
89. Het verwondert de VTC dat enkel deze gegevens zouden worden uitgewisseld. Mogelijk worden andere leerlingengegevens waarover het ministerie beschikt via andere gegevensstromen bezorgd?
90. Dit artikel van het Ontwerp bepaalt uitdrukkelijk de gegevens die als unieke identifier worden gebruikt voor de uitwisseling (als die beschikbaar zijn):
- de identificatiegegevens: voor- en achternaam, geboortedatum, geslacht, het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer bis zoals bedoeld in artikel 8, § 1, 2° van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;
 - de nationaliteit.
91. De bevoegde diensten van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming (de toelichting preciseert dat het meer bepaald om het Agentschap voor Onderwijsdiensten gaat) zijn de verwerkingsverantwoordelijke voor de hierboven vermelde gegevens die ze ontvangen via de registratie. Voor die gegevens dus optreden als **verwerkingsverantwoordelijke**.

92. Het artikel lijkt ook de **bewaartermijn** voor de ontvangende administratie te willen regelen en verwijst daarvoor naar artikel III.87, §1/1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (bewaartermijn van 30 jaar voor de bestuursdocumenten met persoonsgegevens).

93. De VTC wijst erop dat deze bepaling moet verduidelijkt worden en dat artikel II.87, § 1/1 van het Bestuursdecreet bedoeld is voor de gevallen waarin de decreetgever in een specifiek decreet heeft nagelaten de bewaartermijn vast te leggen. Ze maakt een voorbehoud voor de gepastheid van deze termijn, die altijd door de opsteller geëvalueerd moet worden.

• **artikel 82: mededeling van leerlingengegevens aan en door de GI-school**

94. In de toelichting staat volgende uitleg:

“Dit artikel maakt het mogelijk dat de GI-school bepaalde leerlingengegevens van de leerlingen voor wie ze een onderwijstraject moet uitwerken, ontvangt van andere scholen en regelt de verwerking ervan. Verder wordt ook bepaald dat de GI-school gegevens deelt met de school voor secundair onderwijs waar de leerling ingeschreven is of wordt.

De gegevensuitwisseling is beperkt tot schoolloopbaangegevens. De betrokken personen kunnen zich ook verzetten tegen een overdracht van gegevens, tenzij er een wettelijke basis is die de informatiedeling verplicht stelt. Tuchtdossiers en gegevens over vrijheidsbeperkende maatregelen zijn volledig uitgesloten van uitwisseling.”

95. Het artikel luidt als volgt:

“Art. 82. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk 12/1 een artikel 29/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 29/3. De huidige of de laatst gekende basisschool of lagere school, vermeld in artikel 3, 6° en 27°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, of de school voor secundair onderwijs deelt de leerlingengegevens die de basisschool, de lagere school of school voor secundair onderwijs bewaard heeft, met de GI-school onder de volgende voorwaarden:

- 1° de gegevens hebben alleen betrekking op de leerlingenspecifieke onderwijsloopbaan, meer bepaald de essentiële gegevens die de studieresultaten en de studievoortgang van de leerling bevorderen, monitoren, evalueren en attesteren;*
- 2° de gegevens worden alleen gedeeld in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft;*
- 3° tenzij de regelgeving de informatiedeling verplicht, worden de gegevens niet gedeeld als de betrokken personen zich daar expliciet tegen verzetten nadat ze, op hun verzoek, de gegevens hebben ingezien;*
- 4° de huidige of laatst gekende school brengt de GI-school op de hoogte van het bestaan en de inhoud van een IAC-verslag, een OV4-verslag of een GC-verslag;*
- 5° het schoolbestuur of de gemandateerde is verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerkingen van de persoonsgegevens voor de looptijd waarin ze bewaard moeten worden;*
- 6° het centrumbestuur van het CLB dat het IAC-verslag, het OV4-verslag of het GC-verslag, vermeld in punt 4°, heeft opgesteld, is verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerkingen door of ter voorbereiding van het IAC-verslag, het OV4-verslag of het GC-verslag;*
- 7° gegevens over de schending van de leefregels en over afzondering en fixatie kunnen nooit worden overgedragen.*

In het belang van de optimale begeleiding van de betrokken leerling en de organisatie van de GI-school kunnen de betrokken personen zich niet verzetten tegen de overdrachten van een IAC-verslag, een OV4-verslag of een GC-verslag als vermeld in het eerste lid, 4°.

Het schoolbestuur deelt de leerlingengegevens onder de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, mee aan de school voor secundair onderwijs waarin de leerling ingeschreven is of ingeschreven wordt tijdens of na het onderwijstraject in de GI-school.

De Vlaamse Regering kan de regels bepalen voor de verwerkingsactiviteiten en procedures, waaronder de maatregelen om te zorgen voor een behoorlijke, veilige en transparante verwerking.”.

96. Met dit artikel worden een aantal essentiële elementen van deze verwerking expliciet en impliciet bepaald, namelijk:

- het doel: de essentiële gegevens die de studieresultaten en de studievoortgang van de leerling bevorderen, monitoren, evalueren en attesteren delen in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft (punt 1° en 2°);
- de verwerkingsverantwoordelijken: het schoolbestuur of de gemandateerde enerzijds (punt 5°) en het centrumbestuur van het CLB voor de verwerkingen i.k.v. IAC-verslag, het OV4-verslag of het GC-verslag, anderzijds (punt 6°);
- de categorieën betrokkenen: de leerlingen;
- de categorieën persoonsgegevens:
- de mededeling van de persoonsgegevens:
 - van andere scholen naar GI-school;
 - van GI-school naar school voor secundair onderwijs;
- nadere regels en beschermingsmaatregelen: kunnen bepaald worden door de Vlaamse Regering.

97. Er zijn ook een aantal maatregelen ingebouwd met betrekking tot de minimale gegevensverwerking:

- alleen de essentiële gegevens zoals in punt 1° beschreven;
- enkel in het belang van de leerling
- tenzij de regelgeving de informatiedeling verplicht, worden de gegevens niet gedeeld als de betrokken personen zich daar expliciet tegen verzetten nadat ze, op hun verzoek, de gegevens hebben ingezien.
- gegevens over de schending van de leefregels en over afzondering en fixatie kunnen nooit worden overgedragen

98. De VTC beschouwt dit in zijn geheel als positief. Ze heeft hier wel de volgende bedenkingen bij: als er geen (wettelijke of decretale) verplichting is om de gegevens te delen¹⁸, kan tegen deze verwerking altijd bezwaar worden ingediend volgens de AVG (artikel 21 AVG). Dit houdt ook in dat er (hoe goed bedoeld ook) geen extra voorwaarden aan het bezwaar kunnen worden toegevoegd als eerst de gegevens inzien en dat er een afweging zal moeten gebeuren:

“Artikel 21 Recht van bezwaar

1. De betrokkene heeft te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens op basis van artikel 6, lid 1, onder e) of f), van artikel 6, lid 1, met inbegrip van profilering op basis van die bepalingen. De verwerkingsverantwoordelijke staakt de verwerking van de persoonsgegevens tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene of die verband houden met de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering.”

¹⁸ Dit is wel het geval wat het bestaan en de inhoud van een IAC-verslag, een OV4-verslag of een GC-verslag betreft.

- **artikel 83: uitwisseling tussen GI-school en gemeenschapsinstelling, gedeeld beroepsgeheim, informatieplicht**

99. In de toelichting wordt het volgende gezegd in dit verband:

“Dit artikel regelt de gegevensuitwisseling tussen de GI-school en de gemeenschapsinstelling, en het personeel van de GI-school en de gemeenschapsinstelling. Voor bepaalde opdrachten is het cruciaal dat gegevens kunnen worden uitgewisseld tussen beide organisaties. Dat is bijvoorbeeld het geval bij schendingen van de leefregels in de GI-school, die ook repercussies kunnen hebben op het traject in de gemeenschapsinstelling.

De personeelsleden van de GI-school zullen ook meewerken aan het forensisch traject van de jongere in de gemeenschapsinstelling of toch op zijn minst input leveren voor het gedeelde handelingsplan en het individuele perspectiefplan van de jongere. Een multidisciplinair team is namelijk verantwoordelijk voor dat gedeelde handelingsplan en het individuele perspectiefplan.”

100. De toelichting geeft aan dat dergelijke gegevensuitwisseling gedekt wordt door het **gedeeld beroepsgeheim** aangezien het personeel van de GI-school ook gebonden is aan het beroepsgeheim.

101. De VTC merkt voor alle duidelijkheid op dat het niet het gedeeld beroepsgeheim is dat de gegevensuitwisseling op zich mogelijk maakt (dat doet het eerste lid van het nieuwe artikel 29/4), maar het zorgt er wel voor dat de gegevensuitwisseling niet strafbaar is.

102. In afwijking van de algemene regel in dit verband, kan van de met dit artikel opgelegde **informatieplicht** aan de jongere worden afgeweken onder volgende voorwaarden:

“Art. 83. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk 12/1 een artikel 29/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 29/4. [...]

In het belang van de leerling kan van de informatieverplichting, vermeld in het tweede lid, worden afgeweken als de informatie de omstandigheden niet onmiddellijk kan worden verleend, op voorwaarde dat:

- 1° de afwijking genotuleerd wordt;*
- 2° de afwijking gemotiveerd wordt;*
- 3° er in de motivering wordt verwezen naar het belang van de minderjarige, waarbij duidelijk wordt omschreven over welk belang van de minderjarige het gaat;*
- 4° er in de motivering wordt aangetoond dat het mogelijke werd gedaan om aan de informatieverplichting te voldoen.”*

103. De VTC is van oordeel dat deze afwijking van de decretale informatieplicht niet per se strijdig is met de algemene transparantieprincipes van de AVG. Ze beveelt aan dat de adviesvrager vermeldt op welke uitzondering van artikel 14.5 AVG de verwerkingsverantwoordelijke zich dan zou kunnen of moeten beroepen.

- **artikel 84: recht op inzage in schoolloopbaangegevens**

104. Dit artikel van het Ontwerp verleent de leerling, de betrokken personen (zie hiervoor) en de vertrouwenspersoon¹⁹ een recht op inzage, toelichting en kopie na de toelichting.

105. De vertrouwenspersoon is (cf. de toelichting) een persoon die de minderjarige in principe zelf aanduidt om hem of haar te ondersteunen.

¹⁹ De toelichting zegt dat In samenspraak met het Agentschap Justitie en Handhaving werd beslist om de vertrouwenspersoon inzage en kopierecht te geven.

106. De vereiste “na de toelichting” is bedoeld als bescherming voor de leerling. Zo ook de verplichting dat elke kopie persoonlijk en vertrouwelijk behandeld en alleen wordt gebruikt voor de onderwijsloopbaan van de leerling.
107. Deze beperkingen zijn te verklaren door de zeer gevoelige inhoud van de informatie.
108. De rechten van derden worden ook beschermd door het aanbieden van een alternatieve inzage door een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage.
109. De VTC heeft geen opmerkingen bij dit artikel.

4. Beveiligingsmaatregelen

110. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
111. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn, het delicate gegevens, bijzondere categorieën van persoonsgegevens en gegevens als bedoeld in artikel 10 AVG betreft, een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
112. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
113. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling²⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen²¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer²² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²³. De VTC verwijst voor zover nodig naar de richtlijnen die ze gepubliceerd heeft voor het gebruik van digitale middelen voor scholen.²⁴

²⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

²¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

²² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verscheidende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²⁴ Richtlijnen van de Vlaamse Toezichtcommissie bij het gebruik van digitale middelen in het onderwijs zoals leerlingen, cursisten- en personeelsadministratie, leerlingvolgsystemen, pakketten voor financieel beheer, educatief lesmateriaal en elektronische leeromgevingen,...(<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-vtc-nr-2020-001>)

114. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van **cloudtoepassingen**, verwijst de VTC uitdrukkelijk naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.²⁵
115. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
116. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.²⁶

III. BESLUIT

117. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting;
 - alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen en preciseren;
 - artikel 10: de verwerkingsverantwoordelijkheid van een scholengroep verduidelijken;
 - artikel 10: evalueren of het noodzakelijk is dat het uittreksel uit het strafregister wordt meegedeeld;
 - artikel 10: de toegang tot de persoonsgegevens door het onderhandelingscomité beperken;
 - artikel 10: de bewaartermijn bepalen;
 - artikel 70: de veiligheid en vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens garanderen;
 - artikel 70: een GEB uitvoeren en aan de VTC bezorgen;
 - artikel 80: een GEB uitvoeren;
 - artikel 80: de categorieën persoonsgegevens verder preciseren en motiveren;
 - artikel 80: meer beschermingsmaatregelen verplichten bij de verwerking voor beleidsondersteuning en rapportering;
 - artikel 80: transparantie bieden wat de bewaartermijn betreft;
 - artikel 81: de bewaartermijn herbekijken;
 - artikel 82: de extra voorwaarde om een bezwaar in te dienen verwijderen;
 - artikel 83: vermelden op welke uitzondering beroep wordt gedaan.
118. De VTC herinnert eraan dat er ook gezorgd moet worden voor de juistheid van de gegevens, transparantiemaatregelen en gepaste veiligheidsmaatregelen.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Graux Hans Theo J
Getekend op: 2026-01-26 22:20:15 +01:0
Reden: Ik keur dit document goed

²⁵ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

²⁶ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.